

Jaya Karlsson

Geometriska målningar, Härnösands Konsthall, till 17 mars

Den geometriska bilden omsluter oss, i den hierarkiska samhällstrukturen, i arkitekturen och stadsbilden, i våra bostäder för att inte tala om den pixeluppbyggda bilden i datorn. Inom konsten har den geometriska inriktningen baserad på det nonfigurativa, abstrakt dekorativa eller planmässiga, blivit modernistiskt allmångods alltsedan Tatlin byggde sitt torn runt 1920. Det inrutade maskinmässiga blev också en inspiration för formgivare i 1900-talets framväxande industrialism, samtidigt som tekniken och den nya arkitekturen inspirerade konstnärer till målningar där olika form- och färgsystem bröts mot varandra.

Jaya Karlsson är inte rädd för att ta i när hon fyller konsthallens övre plan, med stora geometriska målningar som delvis hängts väldigt tätt på väggarna. Intrycket blir kakofoniskt, de inrutade bilderna flyter ihop, överfört till en tanke är det helt enkelt svårt att se skogen för alla träd. Samtidigt är det kanske skogen hon vill visa upp, hur alla bilder är uppbyggda enligt samma mönster och att var och en av målningarna kan ses som urklippta bitar ur ett större sammanhang. Att de enskilda verken har blivit avpersonifierade och utan specifika centrum eller egna signum, med former som är utfallande och där man ibland bara ser en smal kant av ett fält som antas ligga utanför bilden, att målningarna saknar titlar, allt detta bidrar till intrycket av pusselbitar av en större outtalad omgivning. Redan vid ingången till salarna har Jaya Karlsson tapetserat väggar och golv med vertikala och horisontala svarta ränder, interfolierade med målningar.

Det specifikt intressanta med det geometriska arbetssättet, med beskärningar av olika ytor, med uppdelningar av ljust och mörkt, med varma färger mot kalla, är att det paradoxalt skapar djupverkan och optiska rum. Jaya Karlsson är på god väg att behärska detta hantverk, och man förstår hur roligt och spännande det måste ha varit att arbeta fram utställningen. En jordnära färgskala med brunt och gulockra mot svartvita partier ger associationer till utgrävningar och underjordiska plansystem. Några bilder med större gula fält (en av dem här återgiven) närmar sig mera måleri än planmönster.

Några målningar, de som numrerats 1-3, skiljer ut sig markant mot de övriga. Här har myriader av små rutor tecknats ihop till en jämngrå yta som en allomfattande textur, en väv av outtröttliga anteckningar i ett och samma språk men där handskriften ändå skapar skiftningar i rörelser och ljus. Jaya Karlsson designar en utställning med små medel men med höga anspråk, en respektingivande ambition som faktiskt lovar mera än det ändå lite för mycket sammanpackade på Härnösands konsthall.

Text och foto: Jan K Persson
Volym 2012-03-02